

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: R. M.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, t.č. ZZC Drahonice, Drahonice u Lubence, Podbořany, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s., IČ 45768676, se sídlem v Praze, Kovářská 939/4, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 21/OAM, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2016, č.j. OAM-83/LE-LE05-LE05-PS-2016,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2016, č.j. OAM-83/LE-LE05-LE05-PS-2016, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 1.11.2016, neboť jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se nebo pozdržet hrozící vyhoštění.

V žalobě uvedl, že žalovaný vůbec nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, například možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu. Informace žalovaný převzal pouze od Policie a tyto nejsou pro posouzení věci dostatečné. Rozhodnutí se opírá pouze o tvrzení, že se žalobce na území České republiky zdržuje již několik měsíců v průběhu kterých o mezinárodní ochranu

nežádal. Tyto okolnosti nemohou být samy o sobě považovány za dostatečný důvod k domněnce, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. V napadeném rozhodnutí vůbec nebyly zohledněny individuální okolnosti života žalobce a jeho celková životní situace. V napadeném rozhodnutí se správní orgán vůbec nevypořádal s tím, že žalobce žil na hranicích s Doněckem a obával se odvedení do války. Do místa jeho bydliště mu totiž byl doručován povolávací rozkaz. Na podporu svých tvrzení žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 18/2008, rozsudek Evropského soudního dvora C-472/13, zprávu organizace Human Rights Watch s názvem World Report – Ukraine, zprávu organizace Amnesty International Report 2015/16 – The State of the World's Human Rights - Ukraine i zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). Zbavení svobody na 110 dní je nepřiměřené účelu, který sleduje. Podle ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má stát povinnost zajistit, že detence je použita pouze po pečlivém posouzení její nezbytnosti v každém jednotlivém případě, jako přiměřená odpověď a na co nejkratší možnou dobu, přičemž stát by měl nejprve zvážit méně invazivní nebo donucovací opatření k dosažení stanovených cílů. Žalobce má za to, že se žalovaný nevypořádal s uvedenými závazky vůbec nebo nedostatečně a setrvání žalobce v zařízení není nezbytné ani přiměřené. Napadené rozhodnutí postrádá i náležité odůvodnění, jak jej vyžaduje ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaný pouze zrekapituloval informace získané ze spisového materiálu Policie, aniž by jednotlivé výroky pečlivě a podrobně odůvodnil. Z tohoto důvodu by mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno i pro nepřezkoumatelnost.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě zrekapituloval dosavadní průběh řízení včetně důvodů obsažených v žalobou napadeném rozhodnutí. Poukázal na to, že žalobcem podaná žádost o mezinárodní ochranu je z pohledu správního orgánu účelově podána, neboť o mezinárodní ochranu požádal až k okamžiku svého zajištění policií za účelem správního vyhoštění a svého umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Je zřejmé, že v průběhu svého předchozího pobytu na území České republiky mohl žalobce o mezinárodní ochranu požádat. Za situace, kdy cizinec nevycestoval z území, v době stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění, je zásadně vyloučeno uložení zvláštního opatření namísto jeho zajištění. K ukončení protiprávního jednání žalobce nedošlo z jeho vlastní vůle, ale teprve zákrokem Policie. Žalobce byl dne 11.7.2016 zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy České republiky i Evropské unie, když svévolně a vědomě neoprávněně pobýval na území ČR bez platného víza či jiného pobytového oprávnění k pobytu, a aby se vyhnul své povinnosti vycestovat z území České republiky, potažmo Evropské unie, vízové povinnosti a povinnosti mít pro výkon výdělečné činnosti příslušné oprávnění, prokazoval se pozměněným dokladem totožnosti Bulharska a vydával se za občana Evropské unie. Z jednání žalobce je tedy zřejmé, že existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat své povinnosti z území ČR vycestovat a že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Rozhodnutí je pak odůvodněné v dostatečné míře i co do délky povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a podle § 46a odst. 6 zákona o azylu bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s. která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2

věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí ke kterým je povinen přihlídnout bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce se dne 9.7.2016 při pobytové kontrole prokazoval bulharským dokladem totožnosti na jméno R. H. opatřeným jeho fotografií. Při následném prověřování bylo zjištěno, že se jedná o padělaný doklad a že žalobce nedisponuje žádným vízem či oprávněním k pobytu na území České republiky. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 9.7.2016, č.j. KRPA-260600-17/ČJ-2016-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 18 měsíců s odůvodněním, že v České republice pobýval bez platného oprávnění k pobytu.

Dne 11.7.2016 byl žalobce na základě rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, č.j. KRPA-260600-21/ČJ-2016-000022, zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 30 dní. Dne 14.7.2016 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, ve které uvedl, že důvodem žádosti je politická situace a nebezpečí na východě Ukrajiny, neboť orgány činné v trestním řízení dělají vše možné, aby šel bojovat. K žádosti dále doplnil, že dne 7.2.2016 vstoupil do Polska na polské vízum na 180 dní. Pracovní vízum měl na půl roku. Odjel kvůli válce a také vydělat peníze. Vyřídil si polské vízum, protože české se nedá získat. Na Ukrajině problémy neměl a o udělení mezinárodní ochrany žádá proto, aby ho neodvedli do armády. Až v České republice se dozvěděl o možnosti azylu, z Ukrajiny odjel jen za prací. V České republice nikoho nemá, žádnou překážku pro požádání o mezinárodní ochranu v Polsku neměl.

Dne 15.7.2016 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o zajištění žalobce. V odůvodnění uvedl, že se v případě žalobce lze důvodně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal toliko s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Učinil tak přitom až po pěti měsících pobytu na území České republiky, kde se částečně zdržoval nelegálně. Jeho vycestování z České republiky nic nebrání, na Ukrajině nikdy neměl žádné problémy. Současně nejsou splněny podmínky pro uplatnění některého ze zvláštních opatření, pokud žalobce nerespektoval svoji vízovou povinnost, povinnost vlastnit pro výkon zaměstnání příslušné povolení a za úplatu si opatřil pozměněný doklad totožnosti a vydával se za občana Evropské unie. Dle žalovaného z postupu žalobce je zřejmé, že pro setrvání na území České republiky a pokračování ve výdělečné činnosti, byť nelegální, využije jakékoliv možnosti, včetně podání žádosti o mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že cílem žalobce ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, nýbrž je jím snaha o zajištění zaměstnání, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Stanovení maximální doby zajištění žalobce pak žalovaný podrobně rozebral, na základě jakých skutečností dospěl k určení doby 110 dnů, když zohlednil i předpokládanou délku trvání řízení o rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany.

Podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může Ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k meritornímu přezkumu může soud přistoupit pouze v případě rozhodnutí, které je mimo jiné srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Základním předpokladem poskytnutí efektivní soudní ochrany právům účastníků řízení je právě existence řádného odůvodnění všech částí výroku správního rozhodnutí. Pouze za těchto podmínek mohou účastníci řízení formulovat své výhrady (tzv. žalobní body) proti správnímu rozhodnutí. Neobsahuje-li odůvodnění rozhodnutí uvedené náležitosti, je tím účastníkům řízení znemožněno, aby formulovali konkrétní meritorní žalobní námitky. V takovém případě jim je soudní ochrana poskytnuta nikoliv pro nezákonnost rozhodnutí, pokud jde o věcné řešení předmětu správního řízení, ale pro jeho nepřezkoumatelnost.

Žalovaný opřel svůj závěr o oprávněnosti důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla ze strany žalobce podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění o to, že žalobci nic nebránilo se kdykoliv s žádostí obrátit na příslušný orgán Policie České republiky nebo přijímací středisko Ministerstva vnitra České republiky již v době, kdy přicestoval do České republiky. Své podání v tomto smyslu učinil až po pěti měsících, a to za situace, kdy byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění v důsledku svého předchozího nelegálního pobytu na území České republiky. Z jeho výsledku navíc nikterak nevyplynulo, že by mu na Ukrajině hrozilo nějaké nebezpečí. Žalovaný tudíž uzavřel, že na základě uvedených skutečností je nutno takovouto žádost o azyl považovat za ryze účelovou s cílem legalizovat pobyt a vyhnout se uloženému vyhoštění. Soud má za to, že žalovaný důvody pro své rozhodnutí vyjádřil dostatečně konkrétně tak, že jsou přezkoumatelné.

Soud při posouzení naplnění důvodů pro uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu podobně jako žalovaný vycházel při svých úvahách z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č.j. 9 Azs 192/2014-29, i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2013, č.j. 9 As 52/2013-34, ze kterých vyplývá, že má-li být využito mírnější prostředků než je zajištění, a to zvláštních opatření, musí být dán předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat řízení o udělení mezinárodní ochrany (srov. § 47 odst. 2 zákona o azylu).

Soud v souladu s argumentací žalovaného (str. 3 a 4 žalobou napadené rozhodnutí) rovněž konstatuje, že žalobce zcela záměrně ignoroval předpisy regulující pobyt cizinců na území České republiky, neboť pobýval na jejím území nelegálně, pracoval bez pracovního povolení a prokazoval se padělaným dokladem. Podstatné je, že si žalobce byl svého nelegálního pobytu vědom a navzdory tomu neučinil žádné kroky, jimiž by se snažil svou situaci řešit, naopak se dopustil dalšího protiprávního jednání (opatření padělaného dokladu), které je samo o sobě důvodem ke zrušení povolení k pobytu nebo odepření vstupu na území

[§ 9, § 37, § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců]. V této souvislosti proto soud k námitce žalobce poznamenává, že důvody, pro které žalovaný nepřistoupil k užití zvláštního opatření, jsou v napadeném rozhodnutí dostatečným a ve vztahu k žalobci individualizovaným způsobem popsány. Za popsané situace je žalobcovo setrvání v zařízení pro zajištění cizinců jediným účinným prostředkem, jak žalobci v protiprávním jednání do budoucna zabránit.

Pokud pak jde o důvod žalobce pro žádost o mezinárodní ochranu, jímž je zejména obava z povolání do armády, soud k tomu konstatuje, že branná povinnost patří k nejzákladnějším občanským povinnostem, což ostatně vyplývá i z konstantní judikatury soudů. Např. Nejvyšší správní soud uvedený závěr vyslovil již v rozsudku ze dne 29.3.2004, č.j. 5 Azs 4/2004-49 (dostupném též na www.nssoud.cz), takto: „*Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Požadavek na vojenskou službu tak sám o sobě důvodem k udělení mezinárodní ochrany není, a to ani v případě, že by byl její výkon spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. K opačnému závěru by mohlo dojít pouze v případech vymezených např. v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19.8.1994, č.j. 6 A 509/94-27 (dostupném též na www.nssoud.cz), pokud by se žalobce musel: „*podílet na bojových akcích, z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.) a nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život.*“

S ohledem na shora uvedené, lze uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců považovat za nezbytné, správné a neodporující právním předpisům ani Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Soudu proto nezbývá, než konstatovat, že důvody, pro něž žalovaný přistoupil k omezení osobní svobody žalobce, byly řádně vyjádřeny v žalobou napadeném rozhodnutí a jsou dostatečné.

Trvání doby zajištění žalovaný odůvodnil tak, že v případě žalobce lze předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany v 90ti denní lhůtě, a že případná podaná žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany má téměř ve všech případech ze zákona odkladný účinek. Žalovaný je povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit tuto lhůtu o dalších 15 dní na podání případné žaloby. Společně s 5denní průměrnou lhůtou na doručování dokumentů v rámci soudního řízení pak činí celková maximální lhůta pro zajištění žalobce v současné době 110 dnů. Při dodatečném zjištění skutečností, majících vliv na průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně typu konečného rozhodnutí, přistoupí žalovaný k rozhodnutí o prodloužení stanovené doby zajištění, samozřejmě maximálně na zákonem stanovenou lhůtu 120 dnů.

K otázce odůvodnění stanovené doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců se již opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 21.5.2014, č. j. 6 Azs 33/2014 – 45, www.nssoud.cz. Soud konstatuje, že uvedené odůvodnění stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců je dostatečné, neboť žalovaný počítá se standardní zákonnou lhůtou k provedení řízení, stejně jako s dalšími navazujícími úkony. Z rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný při stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců provedl konkrétní a dostatečnou úvahu o pravděpodobné délce trvání řízení.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 26. srpna 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová